

Anvisningar till Region Stockholms läkemedels-
kommittés expertgrupper för upprättande av

Kloka listan 2025
– rekommenderade läkemedel i Region Stockholm

Innehåll

1. Uppdraget	2
2. Jävsdeklarationer	2
3. Beslutsmöte om Kloka listan 2025	2
4. Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan	3
5. Informationsinhämtande	4
6. Bedömningskriterier	4
7. Motiveringsformulär	6
8. Rekommendationstexter	8
9. Kloka listan – versioner	9
10. Revidering av Kloka listan under året	9
11. Tidplan för expertgrupperna – Kloka listan 2025	10

1. Uppdraget

Region Stockholms läkemedelskommitté ska rekommendera sjukvården i Region Stockholm bra läkemedelsval utifrån aktuellt kunskapsläge. Rekommenderade läkemedel ska årligen sammanställas i Kloka listan.

Region Stockholms läkemedelskommitté beslutar om:

- Anvisningar till läkemedelskommitténs expertgrupper för upprättande av Kloka listan
- Vilka preparat och texter som ska ingå i Kloka listan

Rekommendationerna beslutas av Region Stockholms läkemedelskommitté och omprövas årligen eller vid behov.

Expertgrupper

Region Stockholms läkemedelskommittés expertgrupper ska kontinuerligt bevaka sina respektive terapiområden och årligen föreslå rekommendationer för Kloka listan grundade på vetenskaplig dokumentation avseende effekt och säkerhet, farmaceutisk ändamålsenlighet, kostnadseffektivitet och miljöaspekter.

Expertgrupperna föreslår om läkemedel ska kvarstå, tas bort eller upptas i Kloka listan, motiverar preparatval och föreslår texter. Koordinering ska vid behov ske mellan expertgrupperna.

Arbetsgrupp Kloka listan

Arbetsgrupp Kloka listan uppdaterar ”Anvisningar till Region Stockholms läkemedelskommittés expertgrupper för upprättande av Kloka listan”. Arbetsgruppen har uppdraget att redaktionellt bearbeta texter och utarbeta de tryckta versionerna av Kloka listan och webbversionen klokalistan.se, uppdatera patientbroschyren ”Om KLOKA LISTAN och råd om läkemedelsbehandling” både som tryckt broschyr och på 1177.se, samt att leverera Kloka listan-bassortimentet till journalsystem (via Sil, Svenska informationstjänster för läkemedel).

2. Jävsdeklarationer

Innan arbetet med rekommendationer till Kloka listan 2025 startar ska samtliga medlemmar i Region Stockholms läkemedelskommitté, expertgrupper och Arbetsgrupp Kloka listan ha lämnat jävsdeklarationer. Undertecknade jävsdeklarationer ska ha inkommit digitalt till Region Stockholms läkemedelskommitté senast den 7 juni 2024.

3. Beslutsmöte om Kloka listan 2025

Region Stockholms läkemedelskommittés beslutsmöte om rekommendationerna i Kloka listan **2025** genomförs den 22–23 oktober 2024. Expertgrupperna presenterar då sina förslag enligt **Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan**, se punkt 4 nedan. Även större förändringar i läkemedelstexterna ska presenteras. Förslagen diskuteras sedan och beslut fattas av Region Stockholms läkemedelskommitté. Vid beslutsmötet tas enbart ställning till i förväg inskickade förslag till rekommendationer. Vid Region Stockholms läkemedelskommittés sammanträde den 6 november tas eventuellt kvarvarande ärenden upp för beslut. Besluten angående Kloka listan är konfidentiella till dess att protokollet från beslutsmötet är justerat och lagt till handlingarna (i december). Därmed blir Kloka listan 2025 offentlig. Materialet inför beslutsmötet och diskussionerna som förs på mötet förblir konfidentiella.

4. Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan

När expertgruppen vill att ett läkemedel ska upptas, få förändrad rekommendationsnivå eller utgå ska förslaget presenteras enligt nedanstående. Underlaget skrivs in i mallen **Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan** (PL) som finns i Teams Kloka listan under ”+ Nytt” högt upp på sidan i expertgruppernas respektive avsnitt. Dokumentet namnges enligt ”PL-substansnamn-Läkemedelsnamn - Indikation” och sparas under respektive avsnitt. Om läkemedelsnamnet är detsamma som substansnamnet behöver inte läkemedelsnamnet anges. Vid förändrad rekommendationsnivå eller förslag om att ett läkemedel ska utgå behöver endast de punkter som berörs fyllas i. Förslaget ska vara klart på Teams senast den 4 oktober 2024 och presenteras på beslutsmötet 22–23 oktober i särskild ppt-mall.

4.1. Mål med rekommendationen

- På vilket sätt bidrar rekommendationen till en mer ändamålsenlig behandling? T.ex. ersätta en befintlig rekommendation, minska underbehandling, minska förskrivning av annat läkemedel som inte är rekommenderat.
  - På vilket sätt bidrar ett borttagande av rekommendationen till en mer ändamålsenlig behandling? T.ex. öka användningen av annan behandling (även icke-farmakologisk), minska överbehandling.
- Förväntade konsekvenser om förslaget inte genomförs.

4.2. Patientgruppens storlek

- Hur vanlig är sjukdomen? Hur många av patienterna är aktuella för behandling med det här läkemedlet i Stockholm?

4.3. Patientnytta/gruppnivå

- I jämförelse med andra behandlingsalternativ
- Hur många patienter och hur lång behandlingstid har studerats?
  - Vilken effekt? (t. ex. minskad dödlighet och sjuklighet, minskad sjukhusvård, livskvalitet.)
  - Hur stor effekt? (t.ex. NNT, AR, RR)
  - För vilken patientgrupp? (barn, äldre, kvinnor, män)
  - Säkerhetsaspekter (biverkningar, allvarliga biverkningar)
  - Off label?

4.4. Utvärdering av patientnytta/individnivå

- Vilken klinisk nytta bör man uppnå med läkemedlet för att anse att behandlingen är effektiv?
- Hur ska effekten utvärderas?
- Kriterier för att fortsätta eller avsluta behandling, t ex minskat antal migränattacker, HbA1c-reduktion, reduktion av smärta/förbättrad funktion.

4.5. Behandlingskostnad, hälsoekonomi

- I jämförelse med andra behandlingsalternativ.
- t.ex. årskostnad för en behandling vid vanlig dosering. Om kortare behandling än ett år, ange kostnaden för behandlingen.
  - t.ex. kostnad per QALY, kostnad per händelse som kan undvikas.

4.6. Miljöaspekter

Information om läkemedlets miljöpåverkan enligt kunskapsstödet [Läkemedel och miljö](#) på janusinfo.se. Om expertgruppen förordar miljö framför kostnadsaspekten ska det framgå.

4.7. Basrekommendation eller rekommendation för specialiserad vård

Vem bör initiera behandlingen?

4.8. Sortimentetsbredd och tillgänglighet

T.ex. beredningsformer, förpackningsstorlekar och leveranssäkerhet under det senaste året.

4.9. Argument för respektive mot en rekommendation

Sammanfattning av fördelar och nackdelar med läkemedlet om det upptas eller utgår.

4.10. Referenser

5. Informationsinhämtande

Expertgrupperna ska kontinuerligt bevaka sina terapiområden, söka och värdera information, t.ex. nyckelstudier, metaanalyser, riktlinjer och rekommendationer från myndigheter och andra kunskapsorganisationer.

Länkar till medicinska databaser och källor finns på janusinfo.se. Därifrån når man också Region Stockholms elektroniska bibliotek (endast inom nätet för Region Stockholm) som ger tillgång till ett stort antal elektroniska tidskrifter i fulltext och ett antal databaser.

Karolinska läkemedelsinformationscentralen, Karolic, kan hjälpa till med litteratursökningar: karolic.karolinska@regionstockholm.se, tfn 08-123 810 60. Mer information finns på Janusinfo, i menyn under [Beslutsstöd/Ställ frågor om läkemedel](#).

Vid bedömning av nya läkemedel kan rapporter gärna begäras från tillverkaren för viktiga opublicerade studier som legat till grund för godkännandet. Utredningsprotokoll kan begäras från Läkemedelsverket.

6. Bedömningskriterier

Medicinsk och farmaceutisk ändamålsenlighet, samt kostnadseffektivitet och miljöaspekter ska vara vägledande vid bedömningen av läkemedel till Kloka listan.

Rekommendationer av vanliga läkemedel för sjukdomar som i stor utsträckning hanteras i primärvården ska vara så kallade basrekommendationer.

Rekommendationer för specialiserad vård ska omfatta läkemedel som huvudsakligen sätts in av andra specialister än allmänmedicinska. Rekommendationerna ska framför allt avse läkemedel som berör många patienter eller där avsaknad av rekommendation kan leda till ojämlig eller icke kostnadseffektiv läkemedelsbehandling. Dessa läkemedelsrekommendationer markeras ”Specialiserad vård” i Kloka listan. Bedömning av behovet av rekommendation gäller både förskrivnings- och rekvisitionsläkemedel. Samma bedömningskriterier gäller för rekommendationer för specialiserad vård som för basrekommendationer.

För samtliga rekommenderade läkemedel i Kloka listan gäller att:

- tydlig indikation skall anges. Vissa undantag från denna regel kan göras t.ex. för antibiotika och cytostatika.
- om de rekommenderade läkemedlen rangordnas i en terapitrappa bör förutsättningarna för de olika stegen framgå tydligt.
- för preparat som rekommenderas bör det utöver dokumentation från kliniska prövningar även finnas tillräcklig erfarenhet från klinisk användning för värdering av till exempel biverkningar.
- i första hand välja läkemedel inom läkemedelsförmånen. Om alternativ inom förmånen saknas, ska helst ett preparat rekommenderas. Vid flera generiska alternativ utom läkemedelsförmånen väljs det mest fördelaktiga, bland annat utifrån sortimentsbredd och pris. Det gäller även för läkemedel inom läkemedelsförmånen som inte är utbytbara, till exempel gabapentin.
- upphandlade läkemedel ska inte per automatik rekommenderas i Kloka listan t.ex. om användningsområdet bedöms som för snävt.

Bedömningskriterier och krav på dokumentation gäller lika för samtliga läkemedel som rekommenderas i Kloka listan.

6.1. Medicinsk ändamålsenlighet

Den medicinska ändamålsenligheten värderas och redovisas enligt punkt 4.

Bland substanser med likvärdig medicinsk ändamålsenlighet och relevant indikationsområde för Kloka listan ska expertgrupperna helst välja ett läkemedel som rekommenderas i första hand. För generiskt utbytbara läkemedel inom läkemedelsförmånen anges samtliga preparatnamn i Kloka listan. Aktuella preparatnamn införs redaktionellt av Arbetsgrupp Kloka listan.

För indikationer där läkemedelsbehandling av barn och ungdomar är vanlig inom primärvård, är det önskvärt att det finns en egen rubrik för rekommendationerna som rör barn och ungdomar. Det ska då framgå om rekommenderade läkemedel är godkända för behandling av barn och i så fall från vilken ålder det rekommenderas. Vid behov kan barnläkare Petter Malmberg bistå expertgrupperna med bedömningar avseende behandling av barn, petter.malmberg@regionstockholm.se.

Eventuella begränsningar eller särskilda förutsättningar för läkemedelsbehandling av äldre ska beaktas och redovisas, t.ex. behov av dosanpassning. I motiveringen för läkemedlet som redovisas i Kloka listan på webben bör det framgå upp till vilken ålder läkemedlet är dokumenterat. Vid behov kan Expertgrupp läkemedel Äldres hälsa (ordförande Pauline Raaschou) kontaktas för diskussion och bedömning avseende behandling av äldre, pauline.raaschou@regionstockholm.se.

Läkemedelsbehandling ska utvärderas regelbundet och läkemedel utan tillräcklig effekt ska sättas ut. I vissa fall är det angeläget att ge information om utvärdering och kriterier för att fortsätta/avbryta behandling i Kloka listan.

Underlaget för värdering av den medicinska ändamålsenligheten ska även bedömas ur ett könsperspektiv. Som hjälp kan [beslutsstödet Kön och genus](#) användas.

6.2. Rekommendation utanför godkänd indikation

Om rekommendation utanför godkänd indikation, off label, föreslås ska detta motiveras väl. Rekommenderad dosering ska anges både i tryckta versionen av Kloka listan och under Motivering i motiveringsformuläret till den elektroniska Kloka listan.

6.3. Läkemedelsförsäkring

För att preparat ska rekommenderas i Kloka listan ska berört läkemedelsföretag ingå i Läkemedelsförsäkringen. Kontrollera att företaget är medlem i Läkemedelsförsäkringsföreningen – anslutna företag finns listade på lakemedelsforsakringen.se, se Delägare LFF.

6.4. Farmaceutisk ändamålsenlighet

Läkemedel som rekommenderas i Kloka listan ska ha en ändamålsenlig sortimentsbredd och god hanterbarhet för såväl patienter som sjukvårdspersonal. Vid förslag på upptag av nya LM bör leverantörens/tillverkarens förmåga att leverera undersökas.

Läkemedel som kan vara aktuella för behandling av barn bör finnas i läkemedelsformer och styrkor lämpliga för barn.

6.5. Behandlingskostnad, hälsoekonomi

Utifrån en helhetsbedömning av effekt, säkerhet, farmaceutisk ändamålsenlighet, miljöpåverkan och kostnad bör det mest kostnadseffektiva läkemedlet väljas. Underlag för beslut baseras på information tillgänglig vid tidpunkten för Region Stockholms läkemedelskommittés beslutsmöte. Det är önskvärt att förtydliga om den ekonomiska bedömningen av ett läkemedel baseras på behandlingskostnader eller på en hälsoekonomisk kalkyl.

6.6. Miljöaspekter

Vid val av läkemedel ska risken för negativ miljöpåverkan beaktas. Vid jämförbar medicinsk effekt och säkerhet får kostnad och miljöbedömning betydelse för valet och det mest fördelaktiga alternativet rekommenderas. Vid ringa prisskillnad bör miljöbedömningen bli avgörande för rekommendationen. Lämpligt underlag är [kunskapsstödet Läkemedel och miljö](#) med miljöinformation om läkemedel på [janusinfo.se](#). Hänsyn ska tas till både miljöfara och miljörisk/toxicitetsrisk eftersom bioackumulering och persistens inte ingår i miljöriskbedömningen. Därtill ska annan information vägas in när så är möjligt, till exempel rening i avloppsreningsverk, förekomst i vatten och fisk, risk för påverkan på vattenlevande organismer och risk för resistensutveckling. Dessa aspekter har redan beaktats i de miljöriskbedömningar som finns för vissa läkemedel i kunskapsstödet ("Rapporter från Goodpoint").

En substans som bedöms kunna ha liten eller måttlig miljöpåverkan ska förordas framför en substans som saknar miljödata och bör även förordas framför en substans med ofullständiga miljödata. Om expertgruppen förordar miljö framför kostnadsaspekten ska det framgå i "Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan" (se punkt 4) och om förslaget antas på beslutsmötet, även i motiveringstexten. Vid allmänna eller specifika frågor om miljöbedömningar av läkemedel kontakta helena.ramstrom@regionstockholm.se

7. Motiveringsformulär

Syftet med motiveringstexten på [klokalistan.se](#) är att förskrivaren snabbt ska få veta varför ett läkemedel rekommenderas på Kloka listan. Texten får därför inte vara för lång eller invecklad och ska gärna kunna vara ett stöd i samtalet med patienten.

För samtliga befintliga rekommendationer (Kloka listan 2025) ska ett motiveringsformulär finnas. Motiveringsformulär för **nya förslag** behöver **inte fyllas i inför** beslutsmötet 2024, utan först om rekommendationen godkänns av Läkemedelskommittén.

Efter beslutsmötet skrivs nya motiveringsformulär för upptagna läkemedel. **Mall för motiveringsformulär** finns i Teams Kloka listan under "+ Nytt" högt upp på sidan i expertgruppernas respektive avsnitt. Texterna sparas under rätt mapp för indikationen och namnges enligt "läkemedelssubstans-Läkemedelsnamn-indikation-underrubrik". Om läkemedelsnamnet är detsamma som substansnamnet behöver inte läkemedelsnamnet anges. Underrubrik till indikationen kan ibland behövas, till exempel dapagliflozin-Forxiga-DM2-nedsatt njurfunktion.

För läkemedel som utgått eller fått förändrad rekommendationsnivå görs ändringarna i befintliga motiveringsformulär i Teams Kloka listan under expertgruppens respektive avsnitt

under rätt indikationsmapp. För preparat som utgår från Kloka listan ska skälen för att inte längre rekommendera läkemedlet anges i motiveringstexten. Status ändras till utgår.

Bedömningar av läkemedel som inte upptas på Kloka listan 2025 kan dokumenteras i ett motiveringsformulär, där skälen till att det inte rekommenderas anges. Status anges då som ”Upptas inte”. Dessa motiveringar redovisas på klokalistan.se.

Alla motiveringsformulär ska vara uppdaterade och klara senast den 6 december. Informationen som lagras i Teams Kloka listan ligger till grund för motiveringstexten på klokalistan.se.

Varje expertgrupp utser en ansvarig person för dokumentationen av rekommendationerna och för införandet av uppgifterna i Teams Kloka listan. Kontakta susanne.elfving@regionstockholm.se vid frågor om motiveringsformulär.

En motiveringstext ska innehålla högst 100–150 ord.

Motiveringstexten bör innehålla punkt 7.1, 7.2 och 7.4 nedan. Ibland kan även information under punkt 7.3 behövas. Skriv helst informationen i ordningen 7.1–7.4.

I fältet ” **Referenser**” anges nyckelreferenser, liksom hänvisning till relevanta behandlingsriktlinjer, som sedan kan länkas från Kloka listan på webben.

7.1. Syftet med behandlingen på individnivå. Till exempel

- a. Minska risken för att utveckla eller försämra en sjukdom, som till exempel vid förebyggande behandling eller behandling mot hjärt-kärlsjukdom, njursjukdomar, KOL, allergier, migrän, olika bristsjukdomar, epilepsi.
- b. Lindra ett symptom, som vid smärtbehandling, klimakteriebesvär, restless legs.
- c. Bota en sjukdom, som vid infektioner, depression, nikotinberoende.

Ange vilken effekt som önskas uppnås (där det inte är uppenbart), t.ex. minskad risk för dödlighet/sjuklighet, minskad sjukhusvård, ökad livskvalitet etc.

7.2. Patientnytta

- a. Vilken nytta kan förväntas, vad har setts i studier? T.ex. NNT, AR, RR. Hur många patienter och hur lång behandlingstid har studerats?
- b. Finns det biverkningar som det är bra att patienten känner till i förväg, t.ex. att det kan bli en försämring i början av en behandling som kan vara övergående som t.ex. vid ångestbehandling.
- c. Finns det andra positiva effekter av behandlingen? T.ex. minskad risk för fraktur vid behandling med östrogen vid klimakteriebesvär.
- d. Vilken klinisk nytta ska uppnås för att behandlingen ska fortsätta, t.ex. minskat antal migränattacker, HbA1c-reduktion, reduktion av smärta/förbättrad funktion. Ange även efter hur långt tid det bör följas upp, om det är möjligt.

7.3. Övrigt

- a. Särskild varning/försiktighet som expertgruppen vill lyfta där behandlingen kan ge allvarliga konsekvenser och där det finns stor risk att det är okänt för förskrivaren. Särskilt om det är ett nytt läkemedel.

- b. Prisuppgifter. Om ett lägre pris är skälet till att läkemedlet upptas ska det ändå finnas en motivering till varför läkemedelssubstansen upptagits från början på Kloka listan, dvs informationen under punkt 1 och 2 ovan. Om prisuppgifter/prisjämförelser anges ska datum för när dessa var aktuella uppges.
- c. Eventuella begränsningar av rekommendationen som till exempel ”rekommendationen avser endast barn”, ”gäller inte för barn” eller ”olämpligt för äldre.”
- d. När ett läkemedel rekommenderas på en indikation som inte är godkänd av Läkemedelsverket, off label, ska det framgå tydligt och motiveras. Rekommenderad dosering för den aktuella indikationen ska också anges.
- e. Extra information kring Begränsad subvention eller Läkemedel ingår inte i läkemedelsförmånen, som inte redan finns utskrivet på sidan.

7.4. Miljö

I motiveringstexten hänvisas till kunskapsstödet genom formuleringen ”För miljöinformation om xx, se [kunskapsstödet Läkemedel och miljö](#).” Om inte substansen finns i kunskapsstödet, kontakta helena.ramstrom@regionstockholm.se.

I de fall som miljöbedömningen är avgörande för en rekommendation ska det också framgå i motiveringstexten.

8. Rekommendationstexter

Expertgruppens förslag till preparatrekommendationer och texter ska föras in i Word-underlag, baserat på Kloka listan 2024, som finns under expertgruppens avsnitt i Teams Kloka listan. Word-underlaget får inte laddas ned så att det blir flera versioner utan alla ändringar görs i samma dokument direkt i Teams Kloka listan. Det här Word-dokumentet måste vara formaterat enligt de låsta formatmallarna i dokumentet.

8.1 Råd om hälsosamma levnadsvanor

Hälsosamma levnadsvanor kan förebygga och utgöra en viktig del av behandlingen av en rad sjukdomar. De fyra levnadsvanor som bidrar mest till den samlade sjukdomsörskan i Sverige är tobaksbruk, riskbruk av alkohol, otillräcklig fysisk aktivitet och ohälsosamma matvanor. Information om levnadsvanor finns i ett eget avsnitt i början av Kloka listan. Avsnittet är framtaget av RPO Levnadsvanor. Expertgruppen ska i inledningen av sitt terapiområde hänvisa till detta avsnitt under rubriken ”Hälsosamma levnadsvanor”, se exempel 1 nedan. Om det finns levnadsvanor som är särskilt viktiga vid en specifik indikation ska även dessa anges under den indikationen. Rubriken ”Hälsosamma levnadsvanor” används då, se exempel 2 nedan.

Exempel:

1. Inledning av terapiområde/avsnitt

Hjärta och kärl

Läs om **Hälsosamma levnadsvanor**, sid xx

2. Under specifik indikation

Kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL)

Hälsosamma levnadsvanor

Rökstopp bromsar sjukdomens progress och är den enskilt viktigaste åtgärden. Läs mer om tobaksbruk på sid xx

8.2 Råd om icke-farmakologisk behandling

När icke-farmakologisk behandling är en viktig del av sjukdomsbehandlingen bör information om det anges i Kloka listan.

9. Kloka listan – versioner

Kloka listan sammanställs som:

1. **Kloka listan som tryckt version**
Rekommenderade läkemedel för behandling av vanliga sjukdomar. Rekommendationerna är grundade på vetenskaplig dokumentation avseende effekt och säkerhet, farmaceutisk ändamålsenlighet, kostnadseffektivitet och miljöaspekter. Målgruppen är förskrivare i Stockholms län.
2. **Kloka listan på klokalistan.se**
Webbversionen av Kloka listan innehåller även motiveringar till rekommendationerna och referenser. På klokalistan.se tillhandahålls också Kloka listan i pdf-format. Kloka listan kan också nås via janusinfo.se.
3. **Om KLOKA LISTAN och råd om läkemedelsbehandling**
Broschyren, som riktar till patienter, förklarar vad rekommenderade läkemedel innebär och att det är Region Stockholms läkemedelskommitté som står bakom valen. Den innehåller även allmänna råd om läkemedelsbehandling. Broschyren finns också på 1177.se/stockholm/. Där finns även de rekommenderade läkemedlen listade.

Kloka listan-sortimentet levereras även regelbundet till journalsystemen för att rekommenderade läkemedel ska markeras i läkemedelsmodulerna. Läkemedel som rekommenderas för specialiserad vård markeras inte i journalsystemen.

10. Revidering av Kloka listan under året

Omprövning av rekommendationerna är möjlig under året. Omprövning kan bli aktuell till exempel i fall av betydande prissänkningar, som vid patentutgångar, eller när läkemedel utgår. Underlag ges av vederbörande expertgrupper. Beslut fattas av Region Stockholms läkemedelskommittés ordförande. Förändringar under året införs i webbversionen av Kloka listan på klokalistan.se och kommenteras där under Aktuellt om Kloka listan.

Tidplan för expertgrupperna – Kloka listan 2025

Freitag 7 juni	Jävsdeklarationer: Jävsdeklarationer ska vara inlämnade för samtliga läkemedelskommitté- och expertgruppsledamöter.
Tisdag 11 juni	Region Stockholms läkemedelskommitté beslutar om anvisningarna för Kloka listan 2025.
Måndag 17 juni	<p>1. Anvisningar till expertgrupperna Anvisningarna revideras i enlighet med läkemedelskommitténs beslut och distribueras till expertgrupperna per e-post, samt publiceras på Janusinfo. Anvisningarna finns även på Teams Kloka listan under fliken ”Instruktioner och anvisningar”.</p> <p>2. Word-underlag Kopia av Kloka listan 2024 som underlag för revideringsförslag till 2025 ligger i Teams Kloka listan under expertgruppernas respektive avsnitt.</p> <p>3. Separat mall, ”Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan” Separat mall att fylla i inför beslutsmötet ligger i Teams Kloka listan i rullgardin under ”+ Nytt” högt upp på sidan under expertgruppernas respektive avsnitt.</p> <p>4. Motiveringstexterna Motiveringstexterna för revidering till Kloka listan 2025 ligger i Teams Kloka listan under expertgruppernas respektive avsnitt.</p> <p>Vid problem att komma in i Teams Kloka listan eller vid andra frågor, kontakta susanne.elfving@regionstockholm.se eller siobhan.wallhuss@regionstockholm.se</p>
Onsdag 21 augusti	Expertgruppsordförandemöte med instruktioner för Kloka listan 2025.
Torsdag 22 augusti	Expertgruppsapotekarmöte med instruktioner för Kloka listan 2025.
Freitag 4 oktober	<p>1. Preparatförslag och förklarande texter: Expertgruppens förslag till preparatrekommendationer inklusive de förklarande texter som ska återfinnas i den <u>tryckta versionen</u> av Kloka listan 2025 ska vara införda i Word-underlaget i Teams Kloka listan under expertgruppernas respektive avsnitt.</p> <p>2. Ändringsförslag med motiveringar: Förslag på läkemedelsändringar till Kloka listan 2025 ska anges i mallen ”Presentation av läkemedelsförslag till Kloka listan” i Teams Kloka listan under expertgruppernas respektive avsnitt. Mall finns i rullgardin under ”+ Nytt” högt upp på sidan. (Döp dokumentet till ”PL-substans-läkemedelsnamn-indikation”)</p> <p>3. Kloka råd Förslag till Kloka råd 2025 skrivs i mall i Teams Kloka listan under mappen Kloka råd i expertgruppernas respektive avsnitt. För nya Kloka råd ska bakgrundsbeskrivning samt förslag på hur rådet bör följas upp också beskrivas. Mall finns i rullgardin under ”+ Nytt” högt upp på sidan. Vid förslag på flera Kloka råd ska förslagen prioriteras.</p> <p>OBS! Meddelande om att ovanstående är klart skickas antingen genom Teams Kloka listans kanal ”Kontakt med Arbetsgrupp Kloka listan” eller per e-post susanne.elfving@regionstockholm.se</p>

Tisdag 22 oktober – Onsdag 23 oktober	Beslutsmöte i läkemedelskommittén: Expertgruppernas presentationer av förslag till Kloka listan 2025. Diskussion och läkemedelskommitténs beslut. I mappen "Powerpoint Kloka listan" i Teams Kloka listan under expertgruppens avsnitt finns "Powerpointmall till beslutsmötet" i rullgardin högt upp under "+ Nytt".
Onsdag 6 november	Reservtid för kompletterande beslut vid läkemedelskommitténs ordinarie sammanträde. Berörda expertgruppsordföranden kan komma att kallas till mötet. Beslut om Kloka råd 2025.
Fredag 15 november	Korrekturunderlag Word för Kloka listan 2025 finns nu tillgängligt i Teams Kloka listan, under expertgruppernas respektive avsnitt, för genomläsning och godkännande. Eventuella redigeringsförslag lämnas direkt i dokumentet. Expertgrupperna meddelas per e-post när dokumentet finns tillgängligt.
Torsdag 21 november	Deadline för godkännande av korrekturunderlag Word i Teams Kloka listan, under expertgruppernas respektive avsnitt. Meddelande om att det är klart skickas antingen genom Teams Kloka listans kanal "Kontakt med Arbetsgrupp Kloka listan" eller per e-post till susanne.elfving@regionstockholm.se
Fredag 22 november	Kloka råd – uppdaterade bakgrundstexter Uppdaterade bakgrundstexter för befintliga Kloka råd ska finnas i Teams Kloka listan under expertgruppernas respektive avsnitt i mappen Kloka råd. OBS! Meddelande om att ovanstående är klart skickas antingen genom Teams Kloka listans kanal "Kontakt med Arbetsgrupp Kloka listan" eller per e-post till susanne.elfving@regionstockholm.se
Fredag 6 december	Motiveringstexter Slutredigerade motiveringstexter för <u>samtliga rekommenderade läkemedel</u> ska finnas i Teams Kloka listan under expertgruppernas respektive avsnitt. Mall för nya motiveringstexter finns i rullgardin högt upp under "+ Nytt" OBS! Meddelande om att ovanstående är klart skickas antingen genom Teams Kloka listans kanal "Kontakt med Arbetsgrupp Kloka listan" eller per e-post till susanne.elfving@regionstockholm.se
Måndag 16 december	Underlag till ppt-material för läkemedelskommitténs informationsarbete om Kloka listan 2025 ska vara klara. I mappen "Powerpoint Kloka listan" i Teams Kloka listan under expertgruppens avsnitt finns "Powerpointmall för information om Kloka listan" i rullgardin högt upp under "+ Nytt". OBS! Meddelande om att ovanstående är klart skickas antingen genom Teams Kloka listans kanal "Kontakt med Arbetsgrupp Kloka listan" eller per e-post till susanne.elfving@regionstockholm.se
Tisdag 14 januari	Kloka listan 2025 publiceras på klokalistan.se och kan även nås via janusinfo.se
Onsdag 15 januari	Kloka listan Forum 2025